

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 13T/22/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8824010147
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Anna Monoková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2025:8824010147.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou Mgr. Annou Monokovou v trestnej veci proti obžalovanému A. B., nar. XX.XX.XXXX vo C. D. E., trvale bytom F., G. XXX/XX, okr. C. D. E. stíhanému pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. b) Trestného zákona účinného od 6.8.2024 vp forme spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona na hlavnom pojednávaní konanom dňa 24. septembra 2025 takto

rozhodol:

Obžalovaný A. B., nar. XX.XX.XXXX vo C. D. E., trvale bytom F., G. XXX/XX, okr. C. D. E.,

uznáva sa za vinného, že

dňa 27.01.2024 v čase okolo 05.15 hod. po vzájomnej dohode s už odsúdenými H. I., nar. XX.X.XXXX a I. B., nar. XX.XX.XXXX došli k neobývanému rodinnému domu nachádzajúcemu sa na adrese J. J. XX/XX, C. D. E., kde obžalovaný A. B. zostal na ulici pred uvedeným domom dávať pozor, pričom I. B. a H. I. preskočili uzamknutú bráničku pred rodinným domom, následne prišli k vchodovým dverám nachádzajúcim sa na bočnej strane domu, kde I. B. roxorom vypáčil petlicu na vchodových dverách, cez ktoré vošli do domu, odkiaľ odcudzili 2 ks balíkov CYKY-J kábla 3x1,5mm o celkovej dĺžke 200 metrov, 2 balíky CYKY-J kábla 3x2,5 mm o celkovej dĺžke 200 metrov, 1 ks uhlovú brúsku zn. Makita GA 503 OR nezisteného výrobného čísla, 1 ks akumulátorovú vŕtačku s príklepom zn. Bosh Uneomax nezisteného výrobného čísla, 1 ks malú sekeru, 1 ks sekeru zn. Fiskars, 1 ks predlžovací kábel nezistenej značky o dĺžke 25 metrov, pričom poškodili pásovú brúsku Parkside PBS 900A1, kotúčovú pílu MY Project 1400W, 2 ks pracovných svietidiel nezistenej značky a búracie kladivo Parkside PBH 1500 E5, na ktorých odstrihli a odcudzili prívodné káble, potom z domu odišli a to tak že opäť preskočili bráničku, kde všetci spoločne odcudzené káble spálili v ohnisku pri OD Lidl vo Vranove nad Topľou a takto získanú meď z káblov odniesli v čase okolo 08:00 hod. do zberných surovín K. G. vo C. D. E., kde za meď dostali finančnú hotovosť vo výške 101,75 eur, ktorú si medzi sebou všetci traja rozdelili, čím spôsobili pre poškodeného L. A., nar. XX.XX.XXXX, trv. bytom M. XXX/XX, J., škodu krádežou a poškodením náradia vo výške 590 eur a poškodením petlice dverí vo výške 20 eur

t e d a

spoločným konaním si prisvojil cudziu vec tým, že sa jej zmocnil a čin spáchal vlámaním

t ý m s p á c h a l

prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. b) Trestného zákona účinného od 6.8.2024 vo forme spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona,

z a t o m u u k l a d á

podľa § 2 ods. 1 Trestného zákona, § 212 ods. 1 Trestného zákona, § 42 ods. 1 Trestného zákona súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) mesiacov nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona ho na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona zrušuje výrok o treste uložený obžalovanému rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 2T/32/2024 zo dňa 26.11.2024, ktorým mu bol uložený trest povinnej práce vo výmere 300 hodín, ktorý mu bol uložený pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. d) Trestného zákona ako aj výrok z rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 2T/28/2024 zo dňa 27.11.2024, ktorým bolo upustené od uloženia súhrnného trestu pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného zákona, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku obžalovanému A. B. ukladá s už na náhradu škody zaviazanými H. I., nar. XX.X.XXXX a I. B., nar. XX.XX.XXXX povinnosť nahradiť poškodenému L. A., nar. X.X.XXXX, trvale bytom C. D. E. – J., M. XXX/XX spoločne a nerozdielne škodu v sume 610 eur.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Vranov nad Topľou podala obžalobu na obžalovaného A. B. a už odsúdených H. I. a I. B. pre skutok uvedený vo výroku tohto rozhodnutia, ktorý po právnej stránke u obžalovaného A. B. kvalifikovala ako prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného zákona spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona.

Postupom podľa § 241 ods. 2 Trestného poriadku súd obžalovaného oboznámil, že pri preskúmaní obžaloby došiel k záveru, že skutok, ktorý je predmetom obžaloby Okresnej prokuratúry Vranov nad Topľou Pv 34/24, o ktorej sa na súde koná pod sp. zn. 13T/22/2024, je pri správnom použití zákona treba posudzovať podľa iného ustanovenia zákona, ako ho posudzuje obžaloba a to pokiaľ sa týka prečinu krádeže iba ako prečin krádeže podľa ust. § 212 ods. 1 písm. b) Trestného zákona, nie aj podľa ods. 1 písm. a) Trestného zákona a to vzhľadom na novelu Trestného zákona a sumu škody spôsobenej odcudzením vecí, ktorá nedosahuje sumu 700 eur ako škodu malú.

Na hlavnom pojednávaní prokurátor predniesol obžalobu v zmysle uvedeného oboznámenia súdu. Súd umožnil obžalovanému urobiť vyhlásenie podľa ust. § 257 ods. 1 Trestného poriadku. Obžalovaný vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe pri zmene právnej kvalifikácie tak ako je uvedené vyššie. Súd vyhlásenie obžalovaného podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku prijal a v zmysle § 257 ods. 8 Trestného poriadku vyhlásil, že dokazovanie v rozsahu priznania obžalovaným nevykoná a že sa vykonávajú len dôkazy súvisiace s výrokom o treste a náhradou škody.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom obžalovaného, odborným vyjadrením ku škode, zápisnicou o vydaní veci a uznesením a potvrdením o vrátení veci, potvrdeniami Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou a poštovým poukazom o výplate obžalovanému, správou obce F., odpisom z registra trestov a výpisom z evidencie priestupkov, spismi tunajšieho súdu týkajúci sa skorších odsúdení a konaní vedených proti obžalovanému, či výkonu trestu povinnej práce a zistil tento skutkový stav.

Obžalovaný uviedol, že býva v F., je slobodný, ale mám družku, volá sa N. I., nar. XX.XX.XXXX, dva roky sú už druh a družka, teda odkedy sa vrátil z výkonu trestu. Nie je zamestnaný ani evidovaný ani na úrade práce, ale odrába povinnú prácu, čo dostal trest. N. I. nepoberá dávky, on je teraz na materskej, lebo sa im narodilo XX.XX.XXXX dieťa, dievčatko a volá sa N. B.. On uznal otcovstvo, bol aj na matrike. O dieťa sa stará on, lebo družka je chorá, ona má také stavy, že si hryzie do rúk, hádže dieťa o zem. Družka mala občianku, ale jej teta O. B. ju zobrala a zlomila. Nevie o tom, že by bol nejaký rozsudok, že by N.

I. bola obmedzená v spôsobilosti. Vznikol im nárok na dcéru na materský príspevok, teda rodičovský príspevok, čo je 370 eur mesačne a na prídavky na jedno dieťa. On si vybavuje ten rodičovský príspevok a prídavky, už by mal dostať len rozhodnutie a mali by mu doplatiť ten rodičovský príspevok od narodenia dcéry. Pôrodné nedostane družka, lebo nechodila riadne ku lekárom, utekala od nich, bála sa. Dcéra je ešte len dva týždne doma z nemocnice, bola na novorodeneckom, lebo sa narodila a mala nejaké zdravotné problémy. Nerozhodovalo sa o tom, že kto bude mať N., ich dieťa, lebo on uznal otcovstvo a družka je dospelá. On sa stará o dcéru, prebaľuje ju, dáva jej mlieko na fľašu. A keď niekde ide, tak mu pomáha jeho mama. Družka, keď dcéra plače, tak ju zoberie na ruky, ale iba keď on je doma, ale keď tam nie je, tak ju nechá na posteli plakať. Keď družke povedal, že ide teraz na súd, tak sa hodila na zem a začala jojkať, že ona zostane s dcérou sama doma, ona sa nevie o ňu starať. Ona je šibnutá na hlavu, tak ona sa o ňu nemôže starať. Tiež uviedol, že chcel škodu zaplatiť, ale ten poškodený v J. nebol. Neposielal mu žiadne peniaze, ale chcel by uhradiť svoj podiel na tej škode, teda okolo tých 200 eur. Zaplatil by niečo z toho, čo dostane rodičovský príspevok, 100 eur, a potom na ďalší mesiac zasa 100 eur. Berie ešte prídavky aj na syna A., on bude mať XX rokov až v G., takže bude dostávať mesačne 460 eur. Napokon uviedol, že mu je to ľúto, čo spravil, bol pod vplyvom alkoholu, zavolali ho, tak s nimi išiel. A peniaze čo z toho mal, dal svojej matke na jedlo.

Podľa zápisnice o vydaní veci obžalovaný dňa 27.1.2024 dobrovoľne vydal železnú sekeru s dreveným poriskom ozn. Pangu Din 5131 Blog, ktorá bola následne ako to vyplýva z uznesenie o vrátení veci a zápisnice o vrátení veci vrátená poškodenému L. A..

Z odborného vyjadrenia STAV-BAZÁR Benkovce je zrejma škoda spôsobená odcudzením vecí uvedených v obžalobe vrátane škody spôsobenej poškodením.

Obec F. v správe k osobe obžalovaného uviedla, že žije so synom A., nar. X.XX.XXXX a matkou v rómskej osade v chatrči s jednou miestnosťou, v bytovej jednotke žije spolu šesť osôb. Obžalovaný pochádza z nízkeho sociálno-ekonomického a málo podnetného rodinného prostredia, je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, poberá štátnu sociálnu dávku – dávku v hmotnej núdzi. Neprejavuje žiaden záujem plnohodnotne sa zaradiť do spoločnosti, bol viackrát odsúdený za trestný čin krádeže, opakovane sa v obci a okolí dopúšťa spomínanej trestnej činnosti. Neprejavuje sa u neho agresívne správanie, nie je u neho zaznamenané nadmerné užívanie alkoholických nápojov a zneužívanie psychotropných látok. Vo svojom okolí je vnímaný ako neproblémový, na verejnosti sa správa slušne, komisiou verejného poriadku prejednávaný nebol a politickej a verejnej činnosti sa nezúčastňuje.

Z potvrdení Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou vyplýva, že obžalovaný poberá od O. XXXX rodičovský príspevok na dieťa N. B., nar. XX.X.XXXX a rodinné prídavky na deti A. B., nar. X.XX.XXXX a N. B., nar. XX.X.XXXX. Podľa poštového poukazu o výplate sumy 1.295 eur bola táto obžalovanému vyplatená úradom dňa 13.6.2025.

Podľa lustrácie v registri priestupkov má obžalovaný v evidencii devätnásť záznamov. Jedná sa aj o priestupky časovo staršie, pred výkonom trestu vo veci sp. zn. 13T/118/2017, ktorý trest následne vykonal 15.1.2023, ale súd poukáže najmä na priestupky spáchané po prepustení z ostatného výkonu trestu, teda po 15.1.2023. Jedná sa o priestupok zo dňa 17.3.2023 a to o priestupok proti majetku, keď bol prichytený pri krádeži kovových jaklov v objekte Tehelne Vranov n. T., dňa 4.3.2023 sa jednalo o priestupok na úseku cestnej dopravy, ktorého sa dopustil ako chodec tým, že nemal na sebe reflexný prvok, totožného priestupku sa potom dopustil aj dňa 6.10.2023, 7.4.2023 a 14.3.2024. Z priestupkov na úseku cestnej premávky sa ešte dopustil priestupku dňa 15.3.2023, kedy porušil povinnosti chodca, dňa 10.7.2023, kedy viedol bicykel pod vplyvom alkoholu. Obžalovaný sa dopustil aj priestupkov na úseku verejného poriadku, keď dňa 2.2.2024 neuposlúchol výzvu verejného činiteľa a dňa 29.2.2024 znečistil verejné priestranstvo. Dopustil sa aj priestupkov proti občianskemu spolunažívaniu a to dňa 12.7.2024, keď sa vyhrážal ujmu na zdraví susedom, dňa 19.9.2024 sa jednalo o drobné ublíženia na zdraví a dňa 12.12.2024 vulgárne vynadal svojej matke B. B.. Ďalších priestupkov proti majetku sa dopustil aj dňa 16.3.2023, kedy opäť odcudzil kovové jakle rôzneho druhu, dňa 29.1.2024, keď odcudzil z pozemku neobývaného rodinného domu elektrické káble a kovové rúry a dňa 24.2.2024, kedy bol prichytený pri krádeži vlnených plechov v areáli poľnohospodárskeho družstva v Sačurove. Napokon bol za priestupok proti majetku postihnutý aj po postúpení trestnej veci sp. zn. 13T/18/2024 (súd uvedie nižšie) a to za odcudzenie štyroch drevených dosák voľne položených pri opletení rodinného domu

v F. a dňa 15.10.2024 sa dopustil drobnej krádeže, keď v OD Lidl si naložil nákup v hodnote 74,90 eur a prešiel cez pokladničnú zónu bez zaplatenia.

Proti obžalovanému bolo vedené aj konanie pod sp. zn. 13T/18/2024 pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g) Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť tak, že v bližšie nezistenom čase dňa 14. 10. 2023 odcudzil 4 ks drevených dosák voľne položených na zemi neoploteného priestranstva vo vzdialenosti 1 m od oplotenia pozemku za rodinným domom na adrese F., G. XXX/XX, ktoré z predmetnej nehnuteľnosti odcudzil a vynosil za oplotenie domu doposiaľ nezistený páchatel', čím takto krádežou spôsobil pre obec Sačurov, okr. Vranov nad Topľou IČO: 00 33 28 10, škodu vo výške 7,20 eur, pričom skutku sa dopustil napriek tomu, že v presne nezistenom čase, niekedy v mesiaci marec 2023, tým, že z neoploteného areálu firmy na ulici Čemernianskej vo Vranove nad Topľou odcudzil železné jaklové profily, za čo bol v rozkaznom konaní prejednaný Okresným úradom vo Vranove nad Topľou a bola mu za spáchanie priestupku proti majetku podľa § 50 ods. 1 zák. č. 372/1990 Zb. uložená pokuta vo výške 40 Eur, ktoré rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 26.06.2023, ktorá vec bola podľa § 241 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku v spojení s § 214 ods. 1 Trestného poriadku uznesením zo dňa 27.8.2024 postúpená Okresnému úradu Vranov nad Topľou, odbor všeobecnej vnútornej správy, nakoľko sa po novele Trestného zákona nejednalo už o trestný čin, ale o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom

Z odpisu z registra trestov obžalovaného A. B. súd zistil, že tento už bol pätnásťkrát súdne trestaný, jednalo sa v prevažnej miere o majetkovú trestnú činnosť. Pokiaľ sa týka odsúdení z roku 2001 u týchto sa hľadá na obžalovaného ako keby nebol odsúdený. V roku 2011 bol rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 12T/46/2011 uznaný za vinného zo zločinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody nepodmienečne na štyri roky a deväť mesiacov v ústave na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Uložený trest bol súhrnný, rozsudkom bol zrušený výrok o trestne Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 2T/131/2010, kde mu bol uložený za prečin krádeže a porušovania domovej slobody úhrnný trest odňatia slobody vo výmere deväť mesiacov nepodmienečne. Ďalšie odsúdenie obžalovaného bolo trestným rozkazom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 2T/178/2011, ktorým súd upustil od uloženia súhrnného trestu vzhľadom na odsúdenie pod sp. zn. 12T/46/2011, vinným bol uznaný z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona. V konaní sp. zn. 13T/118/2017 bol rozsudkom zo dňa 13.6.2018 uznaný za vinného zo zločinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b), písm. c), § 194 ods. 3 písm. a) Trestného zákona a bol mu uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 4 roky a 4 mesiace so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, pričom výrok o treste bol následne zrušený rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 13T/55/2018 zo dňa 5.12.2018, ktorým bol uznaný za vinného z prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. c) Trestného zákona, prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. f) Trestného zákona vo forme spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, uložený mu bol súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov v ústave na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, trest vykonal dňa 15.1.2023.

Zo spisov tunajšieho súdu sp. zn. 2T/28/2024 a 2T/32/2024 súd zistil, že vo veci sp. zn. 2T/28/2024 súd rozhodol trestným rozkazom zo dňa 24.4.2024, ktorý bol obžalovanému doručený dňa 16.5.2024. Obžalovaný podal proti trestnému rozkazu odpor a súd následne rozsudkom zo dňa 27.11.2024 uznal obžalovaného za vinného z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona vo forme spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona za skutok zo dňa 27.2.2024 a podľa § 44 Trestného zákona upustil u obžalovaného od uloženia súhrnného trestu vo vzťahu k odsúdeniu pod sp. zn. 2T/32/2024. V konaní pod sp. zn. 2T/32/2024 súd rozhodol rozsudkom zo dňa 26.11.2024, ktorým obžalovaného uznal za vinného z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. b) Trestného zákona vo forme spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona účinného od 6.8.2024 a to skutok zo dňa 18.6.2023 a uložil mu trest povinnej práce vo výmere 300 hodín. Rozsudok bol vyhlásený na pojednávaní dňa 26.11.2024, na ktorom bol obžalovaný prítomný.

Výkon vyššie uloženého trestu povinnej práce sa vykonáva pod sp. zn. 1Pr/92/2024.

Vzhľadom na súdom prijaté vyhlásenie obžalovaného o vine, ktoré vyhlásenie súd prijal, uznal obžalovaného vinným zo žalovaného prečinu pri zmene právnej kvalifikácie.

Pokiaľ sa týka ukladania trestu, keďže súd obžalovaného uznal za vinného z prečinu krádeže v znení účinnom od 6.8.2024, v súlade s § 2 ods. 1 Trestného zákona, podľa ktorého trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný a ak v čase medzi spáchaním činu a vynesením rozsudku nadobudnú účinnosť viaceré zákony, trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona, ktorý je pre páchatel'a priaznivejší, teda súd aj trest ukladal podľa zákona účinného od 6.8.2024, v ktorých ustanoveniach boli upravené zásady pre ukladanie trestov.

V danom prípade boli splnené podmienky pre ukladania súhrnného trestu podľa § 42 ods. 1 Trestného zákona a to vo vzťahu k odsúdeniam tunajšieho súdu pod sp. zn. 2T/32/2024 a sp. zn. 2T/28/2024, keďže skutku v tejto veci sa obžalovaný dopustil dňa 27.1.2024, skutku vo veci sp. zn. 2T/32/2024 dňa 18.6.2023 a vo veci sp. zn. 2T/28/2024 dňa 27.2.2024. Prvým rozhodnutím bol trestný rozkaz vydaný vo veci sp. zn. 2T/28/2024, ktorý bol obžalovanému oznámený doručením dňa 16.5.2024, teda je nepochybné, že skutky vo všetkých troch veciach spáchal obžalovaný pred týmto dátumom, s ktorým sa spájajú účinky vyhlásenia rozsudku (§ 353 ods. 8 Trestného poriadku), pričom na tento záver nemá vplyv ani tá skutočnosť, že následne bol proti trestnému rozkazu podaný odpor, trestný rozkaz bol zrušený a v konečnom dôsledku bolo rozhodnuté rozsudkom zo dňa 27.11.2024. Teda súd ukladal trest za zbiehajúcu sa trestnú činnosť v konaniach sp. zn. 2T/28/2024, 2T/32/2024 a 13T/22/2024.

Všetky konania boli kvalifikované ako krádeže podľa odseku 1 § 212, za ktorý možno uložiť trest odňatia slobody vo výmere až dva roky. Súhrnný trest sa ukladá podľa zásad na ukladanie úhrnného trestu, teda podľa toho ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich najprisnejšie trestný.

V skoršom konaní sp. zn. 2T/32/2024 bol obžalovanému uložený alternatívny trest a to trest povinnej práce a to v maximálnej možnej výmere 300 hodín a vo vzťahu k ďalšiemu skutku (sp. zn. 2T/28/2024) súd potom upustil od uloženia súhrnného trestu.

Súd mal za to, že v predmetnej trestnej veci nie sú splnené podmienky na prípadné ďalšie upustenie od uloženia súhrnného trestu a teda, že nepostačuje už uložený trest povinnej práce na nápravu páchatel'a a na ochranu spoločnosti, ale že je potrebné ukladať trest odňatia slobody.

Pri úvahách aký druh a výmera trestu by spravodlivo zohľadňovali konanie toho ktorého obžalovaného, jeho zavinenie, následok, pohnútku, osobu, pomery a možnosti jeho nápravy a v neposlednom rade aj poľahčujúce okolnosti, vychádzal súd zo zásady, že trest je právnym následkom trestného činu a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu. Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, na ochranu spoločnosti, jednak pred páchatel'om trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabránenie v trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchova k riadnemu životu) a jednak aj voči ďalším občanom - potenciálnym páchatel'om, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatel'a.

Trestnoprávna náuka popisuje a rozoznáva viacero účelov trestných sankcií, najmä účel smerujúci k uloženiu zaslúženého trestu, ale aj účel zameriavajúci sa na dôsledky trestu. Medzi takéto patrí napríklad odstrašenie (teda individuálna a generálna prevencia), rehabilitácia páchatel'a v zmysle jeho výchovy, nápravy, jeho spoločenská izolácia (teda znemožnenie, zabránenie mu páchať ďalšiu trestnú činnosť, reštitúcia (teda obnova , náprava narušených, poškodených vzťahov medzi páchatel'om a obeťou a celou spoločnosťou). V moderných systémoch justície sa tieto účely obvykle vzájomne kombinujú. Pri ukladaní trestu je potrebné zohľadniť jednak potrebu spravodlivého postihu v reakcii na protispoločenské konanie páchatel'a, ako aj potrebu zabezpečenia bezpečnosti občanov a majetku pred nebezpečnými páchatel'mi, dosiahnutie prevýchovy páchatel'a (pokiaľ je možná) ako aj zjednať nápravu po spáchanom čine. No pri ukladaní trestu v konkrétnom prípade však rozličné účely môže byť vo vzájomnom konflikte. Trestný zákon v ust. § 34 neurčuje hierarchiu tam uvedených účelov trestu a ani z ďalších ustanovení Trestného zákona nevyplýva, žeby u určitých skupín trestu bolo potrebné primárne sledovať alebo zohľadňovať konkrétny účel trestu a preto za takejto situácie je potrebné nájsť ospravedlnenie pre zásah do základných práv a slobôd jednotlivcov pri výkone trestnej justície interpretáciou princípov a základných zásad pre ukladanie trestov.

Každé ukladanie trestu musí prísne sledovať a rešpektovať princípy proporcionality a ultima ratio (subsidiarity prísnejšej trestnej sankcie) a to platí podľa názoru súdu aj v prípade, žeby v konkrétnom prípade vzhliadol, že niektorý z dôsledkových účelov trestu - napr. odstrašenie potenciálnych páchatel'ov, vyžaduje citelnejší trest pre odsúdeného, resp. trest viac obmedzujúci jeho základné práva a slobody.

Teda pri rozhodovaní o treste súd vychádza zo základných zásad ukladania trestov uvedených v § 34 Trestného zákona, pričom prihliadol najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy, na jeho správanie po spáchaní trestného činu, najmä na jeho úsilie o náhradu škody a odstránenie škodlivých následkov.

V rámci požiadavky primeranosti trestu zohráva významnú úlohu sudcovská individualizácia trestu, ktorá fakticky umožňuje naplnenie tejto požiadavky v konkrétnych prípadoch. Individualizácia trestu je prostriedkom dosiahnutia primeranosti trestu. Druh a výmera trestu musia byť súdom v každom prípade stanovené tak, aby zodpovedali všetkým zvláštnostiam daného prípadu.

Medzi skutočnosťami, na ktoré by v záujme individualizácie trestu mal súd pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadať, patria napr. spôsob spáchania trestného činu a jeho následok, miera zavinenia, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, osoba páchatel'a, pomery páchatel'a (majetkové, osobné, rodinné pomery, zdravotný stav páchatel'a a jeho rodiny) či možnosť jeho nápravy.

Tak ako pri rozhodovaní o vine i pri rozhodovaní o treste sa vnútorné presvedčenie súdu vytvára na základe logického úsudku, na zodpovednom a starostlivom zhodnotení každej z jednotlivých okolností prípadu individuálne i v ich vzájomných súvislostiach a v súhrne. Len dôsledné a dôkladné poznanie veci a všetkých okolností prípadu umožňuje, aby súd v zmysle zásad voľného uváženia, objektívnosti a diferencovanosti rozhodol o spravodlivej výmere konkrétneho trestu.

Požiadavka primeranosti trestu a jeho individualizácie tak núti súd prihliadať na okolnosti konkrétneho prípadu, na jeho zvláštnosti, a teda bráni mechanickému postupu súdu pri rozhodovaní o treste.

Je totiž neospravedliteľné, aby právo páchatel'a na primeraný trest zodpovedajúci jeho trestnému činu bolo obetované kolektívnemu spoločenskému záujmu bezpečnosti, pričom zahraničné kriminologické a penologické výskumy navyše celkom presvedčivo preukazujú, že neprimerané sprísňovanie trestnej represie, ktoré obvykle predstavuje produkt emocionálnej a populistickej trestnej politiky, neprispieva k dosiahnutiu žiadneho pozitívneho výsledku v podobe zníženej kriminality, ale jeho jediným preukázateľným efektom sú chronicky preplnené väznice a rastúci index väzenskej populácie.

U obžalovaného súd zistil poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona, pretože obžalovaný urobil vyhlásenie o vine, čím sa priznal k spáchaniu trestného činu a tento úprimne oľutoval. Iné poľahčujúce okolnosti súd nezistil, pretože obžalovaný napriek opakovane deklarovanej snahe škodu, resp. jej pomernú časť poškodenému nenahradil. Z príťažujúcich okolností súd zistil okolnosť podľa § 37 písm. m) Trestného zákona, teda že už bol za trestný čin odsúdený.

Trest je prostriedkom na dosiahnutie účelu Trestného zákona, má pôsobiť výchovne na páchatel'a s cieľom individuálnej prevencie a zároveň má vysieľať signál voči ďalším členom spoločnosti - potencionálnym páchatel'om, v čom sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti).

Pri ukladaní trestu je potrebné osobu páchatel'a hodnotiť vo všetkých súvislostiach, pričom v rámci hodnotenia osoby páchatel'a nemožno obísť ani možnosti jeho nápravy. Trest musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu, pričom jeho úmernosť okrem iného určujú aj pohnútky páchatel'a a možnosti jeho nápravy.

Úsudok o možnosti nápravy páchatel'a si súd vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu, pri náležitom zhodnotení osoby páchatel'a. Primárne ide o stanovenie prognózy budúceho vývoja správania sa páchatel'a na základe objasnenia jeho osobnostných vlastností a ich spojitostí so spáchaným trestným činom, vrátane vplyvu sociálnej mikroštruktúry.

Súd poukazuje aj na Dohovor o právach dieťaťa, ktorý nadobudol platnosť dňa 2.9.1990 a ktorého je Slovenská republika signatárom a to na článok 3, v zmysle ktorého pri všetkých akciách týkajúcich sa detí, či už podniknutých verejnými alebo súkromnými inštitúciami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi orgánmi alebo zákonodarnými zbormi, najlepšie záujmy dieťaťa musia byť prvoradé.

Preto keď je uskutočňované rozhodnutie s dopadom na konkrétne dieťa, musí rozhodovací proces zahrňovať aj posúdenie možného dopadu (negatívneho alebo pozitívneho) rozhodnutia na konkrétne dieťa a z odôvodnenia rozhodnutia by malo byť zrejmé, ako bol „najlepší záujem dieťaťa“ braný do úvahy.

V zmysle článku 9 bod 1. Dohovoru štáty - zmluvné strany musia zabezpečiť, aby dieťa nesmeli byť oddelené od vlastných rodičov proti ich vôli, okrem prípadov, keď príslušné orgány podliehajúce súdnemu preskúmvaniu podľa platného práva a postupu rozhodnú, že oddelenie je nevyhnutné pre najlepšie záujmy dieťaťa.

Výbor pre práva dieťaťa práve s odkazom na uvedený čl. 9 vydal odporúčenie o právach detí uväznených osôb, kde mimo iného uviedol, že pri ukladaní trestu rodičom a osobám zabezpečujúcim starostlivosť o maloleté deti má byť všade, kde je to možné, zvážené uloženie trestu nezahrňujúceho odňatie slobody namiesto trestu, ktorý odňatie slobody zahrňuje, vrátane predsúdnej a súdnej fázy konania. Alternatívy k odňatiu slobody by mali byť dostupné a používané prípad od prípadu s plným zohľadnením možných dopadov rôznych trestov na najlepší záujem dieťaťa.

Aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva zdôrazňuje, že súdy sa musia najlepším záujmom dieťaťa zaoberať a posudzovať ho v konkrétnej situácii, pokiaľ rozhodujú s dopadom na dieťa.

Pri aplikácii kritérií pre ukládanie trestov, ktoré obsahuje Trestný zákon a hodnotenia rodinných pomerov páchatel'a (§ 34 ods. 3 Trestného zákona) je preto nevyhnutné zohľadniť práve aj najlepší záujem dieťaťa.

Štát, ktorý s plnou vážnosťou rešpektuje slobodu každého ľudského jedinca, ju nemôže obmedzovať svojvoľne, bez náležitého ospravedlnenia svojich zásahov. V trestnom práve takéto opodstatnenie a odôvodnenie predstavuje účel trestania. Trestnoprávna náuka rozoznáva a popisuje rôzne účely trestných sankcií a to napr. účel retributívny (smerujúci k uloženiu zaslúženého trestu), ako aj účel konzekvencialistický (zameria sa na dôsledky uloženia trestu). V moderných systémoch trestania sa tieto účely vzájomne kombinujú. Pri ukladaní trestu sa zohľadňuje ako potreba spravodlivého trestu v reakcii na protispoločenské správanie, tak aj potreba zaistenia bezpečnosti občanov a majetku pred nebezpečnými páchatel'mi za účelom prevýchovy páchatel'a, ako aj zjednanie nápravy po spáchanom čine. Zákonodarca v právnej úprave nešpecifikoval, či je u určitých skupín trestných činov žiaduce sledovať primárne niektorý účel trestu. V takomto prípade je potrebné nájsť ospravedlnenie pre zásahy do základných práv a slobôd jednotlivca pri ukladaní trestu cestou interpretácie zásad pre ukládanie trestov. Každé uloženie trestu musí prísne sledovať a rešpektovať princípy proporcionality a ultima ratio.

Súd bral pri rozhodovaní o tom, aký druh trestu obžalovanému uloží, do úvahy početnosť odsúdení obžalovaného, v neposlednom rade odsúdenie pod sp. zn. 13T/55/2018, kde bol obžalovanému uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov nepodmienečne, ktorý mu bol uložený za vyššie uvedené trestné činy. Tento trest obžalovaný vykonal a bol prepustený z výkonu trestu dňa 15.1.2023. Je nutné konštatovať, že obžalovaný sa po tak dlhom výkone trestu odňatia slobody, berúc do úvahy čas spáchania skutkov, dopustil prvého po piatich mesiacoch na slobode (18.6.2023) a potom po roku od prepustenia (27.1.2024 a 27.2.2024), ale už 15.3.2023, po cca dvoch mesiacoch od prepustenia na slobodu sa dopustil prvého priestupku, aj keď len ako chodec, no už dňa 16.3.2023 a dňa 17.3.2023 sa dopustil priestupku proti majetku, následne spáchal ešte ďalšie priestupky ako ich súd uviedol vyššie, no 29.1.2024 sa opäť dopustil priestupku proti majetku, pričom skutku v tejto veci dňa 27.1.2024, taktiež dňa 23.2.2024 sa dopustil priestupku proti majetku a dňa 27.2.2024 skutku vo veci sp. zn. 2T/28/2024. V tejto časovej osi aj ďalších vyššie uvedených priestupkov je potrebné ešte poukázať na konanie, ktorého sa obžalovaný dopustil dňa 14.10.2023, ktoré bol najskôr kvalifikované ako trestný čin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g) Trestného zákona účinného do 5.8.2024 (sp. zn. 13T/18/2024), následne ako priestupok proti majetku.

Súd súčasne bral do úvahy, že obžalovanému sa dňa XX.X.XXXX narodila dcéra N., ktorej zabezpečuje osobnú starostlivosť, resp. mal by zabezpečovať celodennú starostlivosť, keďže je poberateľom rodičovského príspevku na maloletú, a podmienkou poberania príspevku je zabezpečovanie riadnej starostlivosti o dieťa najmä do veku troch rokov a taktiež je obžalovaný aj poberateľom rodinného prídavku na maloletú a teda v zmysle vyššie uvedeného ohľadom Dohovoru o právach dieťaťa bolo potrebné zaoberať sa otázkou záujmu maloletého dieťaťa a to v tom smere, či jeho záujem je možné postaviť nad záujem spoločnosti na takom druhu trestu, ktorý by bol spojený s obmedzením osobnej slobody obžalovaného, teda nepodmienečnom treste odňatia slobody, ktorý v konečnom dôsledku na určitý čas obžalovaného ako rodiča vytrhne z rodinného prostredia a to aj v kontexte snahy súdu eliminovať negatívny dopad výkonu trestu na rodinných príslušníkov obžalovaného, najmä na maloletú N. prihliadajúc dôsledne na zásadu personalit trestu, aby tak neprichádzalo k neodôvodnenému postihovaniu rodiny a blízkych osôb obžalovaného.

Ako už bolo uvedené, súd ukladal trest odňatia slobody a to vo výmere, pri ktorej je možné výkon uloženého trestu podmiennečne odložiť.

Základným princípom podmiennečného odsúdenia je, že súd rozhodne o odsúdení páchatela a uloží mu trest odňatia slobody, ale výkon trestu odloží s podmienkou, že odsúdený sa bude v priebehu určenej skúšobnej doby riadne správať a vyhovie obmedzeniam alebo splní povinnosti, pokiaľ mu boli súdom uložené. Podmiennečne možno takto odložiť výkon trestu za podmienky, že s ohľadom na doterajší život páchatela a okolnosti prípadu možno dôvodne predpokladať úspešnú nápravu páchatela a ochranu spoločnosti. Teda súd musí nepovažovať výkon trestu za nevyhnutný, no v danom prípade obžalovaného A. B. vzhľadom na vyššie uvedené súd takýto záver prijať nemohol a preto výkon trestu podmiennečne neodložil a uložil trest ako nepodmienečný. Pokiaľ sa týka maloletej dcéry obžalovaného, tá je ešte vo veľmi nízkom veku, ku dňu vyhlásenia rozsudku X O. a pri uloženej výmere trestu súdom si ešte v tomto veku ako aj vo veku do prípadného výkonu trestu obžalovaným zásadným spôsobom nevedomuje rozsah poskytovanej starostlivosti zo strany dospelých osôb, hlavná je podľa súdu kvalita poskytovanej starostlivosti, ktorú môže na čas výkonu trestu zabezpečiť iná súdom určená osoba, ak takejto starostlivosti nie je podľa vyjadrenia obžalovaného schopná matka dieťaťa. Teda súd dospel k záveru, že zásah do rodičovských práv obžalovaného zo strany štátu v podobe uloženia nepodmienečného trestu odňatia slobody a záujem štátu na výkone takéhoto druhu trestu je vzhľadom na osobu obžalovaného nad záujmom maloletej.

Skutočnosti ohľadom maloletej dcéry a starostlivosti o ňu bral však súd do úvahy pri určení výmery trestu, ktorú napriek uvedenému o osobe obžalovaného, pri trestnej sadzbe trestu odňatia slobody určil pri dolnej hranici a to vo výmere 5 mesiacov, ktorý trest ukladal ako súhrnný a súčasne súd zrušil výrok o treste uložený obžalovanému rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 2T/32/2024 zo dňa 26.11.2024, ako aj výrok z rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 2T/28/2024 zo dňa 27.11.2024, ktorým bolo upustené od uloženia súhrnného trestu, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Keďže obžalovaný bol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu, resp. trestných činov vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin (sp. zn. 13T/55/2018) súd ho podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona pre výkon trestu zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Obžalovaný v priebehu konania deklaroval snahu uhradiť škodu, resp. podiel na neho pripadajúci, poškodenému, no napriek poskytnutej lehote na tento účel súdom tak neučinil.

Poškodený si uplatnil nárok na náhradu škody, pričom v trestnom rozkaze bolo o tomto jeho nároku rozhodnuté tak, že súd zaviazal všetkých pôvodne obvinených v tejto veci na jej náhradu a trestný rozkaz nadobudol voči už odsúdeným H. I. a I. B. právoplatnosť, preto súd zaviazal aj obžalovaného A. B. na náhradu škody spoločne a nerozdielne s už na náhradu škody zaviazanými I. B. a H. I..

Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho oznámenia na Okresnom súde Vranov nad Topľou. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku. Rozsudok môže odvolaním napadnúť prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku, obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka, okrem výroku o vine v rozsahu, v ktorom súd prijal jeho vyhlásenie, že je vinný alebo vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, poškodený pre nesprávnosť výroku o náhrade škody, zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní veci. Osoba oprávnená podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môže ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba. Po vyhlásení rozsudku sa môže oprávnená osoba odvolania výslovne vzdať.